

Роман РОМАНОВ,
здобувач вищої освіти,
Бердянський державний
педагогічний університет
Анастасія ПОПОВА,
к.пед.н., доцентка,
Бердянський державний
педагогічний університет

ЕФЕКТИВНІ ЗАСОБИ ТА ПЕРЕВАГИ ВІЗУАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У РОБОТІ ЗІ СТУДЕНТАМИ

У сучасному освітньому середовищі роль візуальної комунікації стає все більш важливою в контексті ефективного навчання. Засоби візуальної комунікації відіграють велику роль у сприйнятті інформації, забезпечують взаєморозуміння та стимулюють активний пізнавальний процес.

Наукові дослідження свідчать, що фізіологічно людина влаштована так, що зорове сприйняття є основним каналом отримання знань про світ. Через зір ми сприймаємо близько 90% інформації. Результати багатьох досліджень показують, що продуктивність праці людини, яка використовує візуальну інформацію, на 17% вища. Відповідно до проведених досліджень, людині потрібно лише 150 мс, щоб обробити символ + 100 мс, щоб надати йому значення. Завдяки унаочненню людина здатна запам'ятовувати такі деталі, які б з тексту не привернули уваги, і що важливо, набагато швидше це робити [5].

Необхідність використання візуальної інформації і комунікації з кожним роком зростає. Оскільки з появою інтернету, наш мозок страждає від інформаційного перевантаження. Так, дослідження свідчать, що у повсякденному житті, не враховуючи час на виконання роботи, людина сприймає 34 гігабайти інформації або 100 500 слів. Це підтверджує і те, що відвідувачі різних закладів, читають лише 28% текстів, які даються у вигляді інструкцій, а наявність кольорових візуалізацій підвищує здатність людини сприймати інформацію на 80% краще. Рівень розуміння тексту, який супроводжується візуалізацією досягає 95%. Люди дотримуються вказівок із текстом та ілюстраціями на 323% краще, ніж люди, які виконують вказівки без ілюстрацій. До того ж, людині може пригадати 10% від почутої інформації, 20% від прочитаної, та 80% від побаченого та одразу закріпленого конкретною дією [4].

Виходячи з наведених статистичних даних, можемо стверджувати, що використання візуальної комунікації – це необхідність сучасного світу, і освіти зокрема. Україна взявши курс на євроінтеграцію поступове теж впроваджує стратегії цифрового розвитку, де однією з складових частин є саме візуальна комунікація. Так, у 2020 році уряд затвердив Державну стратегію регіонального розвитку до 2027 року, розроблену Міністерством розвитку громад та територій України за участі Міністерства цифрової трансформації України, пріоритетом якої є цифровізація розвитку громад та зокрема, підвищення рівня цифрової грамотності населення, яка неможлива без використання візуальної комунікації [1, 3].

Аналіз літературних і наукових джерел, дозволив визначити візуальну комунікацію, як зв'язок шляхом засобів візуалізації, що визначається як передача ідей та інформації у формах, які можна прочитати або розглянути. Вона включає в себе: знак, типографіку, графіку, графічний дизайн, ілюстрацію, промисловий дизайн, рекламу, цифрову анімацію та електронні ресурси [2]. В контексті вищезазначеного, важливо за актуалізувати увагу саме засобах візуальної комунікації, яку доцільно використовувати при роботі зі студентами, як основними носіями майбутніх суспільних змін та інновацій.

Один з найпоширеніших засобів візуальної комунікації – це використання графічних зображень та ілюстрацій. Вони можуть бути використані для пояснення складних концепцій, візуалізації ідей або показу послідовності подій. Наприклад, графічні схеми, діаграми, мінд-мапи та інфографіки допомагають студентам легше зрозуміти матеріал та зберегти його у пам'яті. Вони також дозволяють студентам створювати власні візуальні моделі або концептуальні картки для усвідомлення інформації.

Ще одним ефективним засобом візуальної комунікації є використання відеоматеріалів. Відеоролики, анімації та презентації можуть бути використані для демонстрації процесів, вивчення практичних навичок або розповіді про складні концепції. Відеоматеріали надають можливість студентам бачити реальні приклади, спостерігати за діями викладача або експертів, а також залучати їх у візуальний дослідницький процес.

Інтерактивні засоби візуальної комунікації, такі як дошки з маркеруванням або електронні дошки, також є корисними інструментами для комунікації зі студентами. Вони дозволяють викладачам створювати інтерактивні презентації, візуалізувати ідеї та ділитися матеріалами в режимі реального часу. Студенти можуть активно брати участь у навчальному процесі, вносячи свої коментарі, малюючи схеми або відповідаючи на запитання. Це сприяє залученню

та зацікавленості студентів, розвиває їх критичне мислення і сприяє спільній побудові знань.

Крім того, використання соціальних медіа в навчальному процесі є ще одним важливим засобом візуальної комунікації. Студенти вже активно використовують соціальні мережі в своєму повсякденному житті, тому використання цих платформ у навчанні може бути ефективним способом залучити їх у процес навчання. Викладачі можуть створювати спеціальні групи або сторінки, де студенти можуть обмінюватися матеріалами, спілкуватися, ділитися своїми думками та ідеями. Фотографії, відеоролики, ілюстрації та графічні зображення можуть бути використані для створення візуального контенту, що покращує сприйняття та зберігання інформації.

Засоби візуальної комунікації є потужними інструментами для ефективного навчання та залучення студентів до активної участі в навчальному процесі. Вони допомагають уявити абстрактні концепції, створюють можливості для інтерактивної взаємодії та сприяють розвитку творчого мислення студентів. Основні переваги використання засобів візуальної комунікації у роботі зі студентами включають:

- зрозумілість і доступність: візуальні засоби допомагають перетворити складну інформацію на більш зрозумілий та доступний формат. Вони дозволяють студентам швидше сприймати та усвідомлювати концепції, теорії, технології та процеси, що сприяє покращенню якості навчання;
- залучення уваги: використання графічних елементів, відеоматеріалів та інтерактивних інструментів привертає увагу студентів та стимулює їхній інтерес до навчання. Візуальна комунікація допомагає зробити уроки більш захоплюючими та запам'ятовуваними;
- підтримка різноманітних стилів навчання: кожен студент має свій унікальний спосіб навчання. Візуальні засоби надають можливість використовувати різні репрезентації інформації, що дозволяє задовольнити потреби різних типів учнів і підвищити ефективність навчання;
- підсилення запам'ятовування: візуальні елементи мають сильний вплив на запам'ятовування інформації. Студенти краще запам'ятовують та утримують в пам'яті ілюстрації, діаграми та інші візуальні репрезентації, що сприяє покращенню ретенції знань.
- Стимулювання творчого мислення: візуальні засоби спонукають студентів до творчого мислення та власного виявлення. Вони надають можливість виражати свої ідеї, використовувати власні концепції та розв'язувати проблеми. Студенти можуть використовувати візуальні засоби для створення своїх власних проєктів, презентацій або інших

творчих виробів, що сприяє розвитку їхніх навичок у сфері медіа та дизайну;

- сприяння міжкультурному спілкуванню: Візуальна комунікація не потребує мовних обмежень і може бути універсальною для різних культур та мов. Вона дозволяє студентам спілкуватися та обмінюватися ідеями незалежно від мовного бар'єру, сприяючи розумінню та спільному навчанню;

- підвищення рівня залученості: використання візуальних засобів активізує роботу студентів та залучає їх до навчального процесу. Вони стають активними учасниками, а не пасивними слухачами, що сприяє покращенню їхньої уваги та зосередженості.

Загалом, засоби візуальної комунікації є потужними інструментами для сприяння навчанню та розвитку студентів. Вони сприяють зрозумінню, залученню, запам'ятовуванню та творчому мисленню. Використання цих засобів у роботі зі студентами дозволяє створити стимулюючу та ефективну навчальну атмосферу, де здобувачі освіти можуть досягати високих результатів та розвивати свій потенціал.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Попова А. Підготовка майбутніх соціальних працівників до використання цифрових технологій у професійній діяльності у межах вивчення освітньої компоненти «Цифрові технології в соціальній сфері». *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки* : зб. наук. пр. Вип. 2. Бердянськ : БДПУ, 2022. С. 344-355. URL: <https://doi.org/10.31494/2412-9208-2022-1-2-344-355> (date of access: 1.05.2023).
2. Приходько А. М. Візуальна комунікація як стратегія навчання студентів у закладах вищої освіти. *Spiritual-intellectual upbringing and teaching of youth in the 21st century*. 2021. № 3. С. 36–40. URL: <https://doi.org/10.34142//2708-4809.siuty.2021.05> (дата звернення: 10.05.2023)
3. Про затвердження державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки: Наказ Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення 15.08.2022 р.).
4. 13 Scientific Reasons Why Your Brain Craves Infographics [Interactive]. *We Create Content That People Want to Share | NeoMam Studios*. URL: <https://neomam.com/interactive/13reasons/> (date of access: 25.04.2023).
5. Handbook of visual communication: theory, methods, and media. *Choice Reviews Online*. 2005. Vol. 42, no. 10. P. 42–5686–42–5686. URL: <https://doi.org/10.5860/choice.42-5686> (date of access: 30.04.2023).